

OKTOBER IS BORSTKANKERMAAND

Europa Donna tegen borstkanker

Borstchirurge Birgit Carly is voorzitter van de pressiegroep Europa Donna Belgium. Samen met haar vijfhonderd leden zet ze zich elke dag in voor een nog beter borstkankerbeleid. *Kankerinfo* vroeg dr. Carly naar de visie van Europa Donna Belgium.

TEKST: STEVEN DE BOND, REDACTEUR – FOTO: BENJAMIN BROLET

Birgit Carly: "België is behoorlijk goed bezig. Toch kunnen we met enkele aanpassingen nog meer voordeel voor vrouwen behalen."

Europa Donna is een Europese coalitie tegen borstkanker met leden in 48 landen. Deze volledig vrouwelijke organisatie informeert beleidsverantwoordelijken en zet aan tot doeltreffende maatregelen in de strijd tegen borstkanker. De dames richten zich tot regeringen, overheden, overheidsinstellingen, instellingen in de gezondheidszorg, vrouwenorganisaties, wetenschappers, de media en opiniemakers.

Dokter Carly, hoe geef je borstkanker zo weinig mogelijk kans?

Birgit Carly: "Door voldoende te bewegen, alcoholgebruik te beperken en overgewicht te vermijden. Maar de belangrijkste stap tegen borstkanker die je als Belgische vrouw kan zetten, is de stap naar het bevolkingsonderzoek, de zogeheten screening. Want borstkanker zelf kunnen we nog niet voorkomen. Screenen doet het gemiddelde risico op overlijden aan borstkanker dalen, doordat we een eventuele tumor in een vroeg stadium ontdekken. Zo kan de ziekte beter worden behandeld. Als 70% van alle vrouwen meedoet, zal het aantal overlijdens door borstkanker met een derde dalen. Dat is wetenschappelijk aangetoond. Toch komt maar 50% van alle vrouwen tussen de 50 en 69 voor die screenings opdagen. In Nederland halen ze de 70% wel, in sommige regio's zelfs meer dan dat. In België moeten we meer vrouwen overtuigen van het nut van zo'n onderzoek. Dat

is natuurlijk makkelijker gezegd dan gedaan. Het is een beetje zoals roken. Iedereen weet dat dat ongezond is, en toch zijn er nog heel wat rokers."

DE ANGST VOOR HET RESULTAAT Waarom denkt u dat vrouwen niet komen opdagen? Deelnemen geeft je toch minder kans om te overlijden aan borstkanker?

"Er zijn heel uiteenlopende redenen om niet deel te nemen. Iedereen heeft natuurlijk het recht om zich niet te laten screenen. Een belangrijke drijfveer om niet op de uitnodiging in te gaan, is angst voor het resultaat. Een andere reden kan zijn dat vrouwen niet gaan omdat ze zich niet ziek voelen. Bij een borstkanker in een vroeg stadium voel je je meestal niet ziek. Maar hoe verder de kanker vordert, hoe meer de genezingskans daalt. Europa

Donna probeert daarom de 'breast awareness' te verhogen. Vrouwen moeten beseffen wat ze zelf kunnen doen om borstkanker zo weinig mogelijk kans te geven, en hoe ze het meest kans op genezing maken als er toch een kanker optreedt. Stichting tegen Kanker werkt trouwens vaak mee aan het verhogen van de breast awareness. Ook dit jaar zetten we samen een Infovoormiddag over borstkanker (zie pagina 21) op het getouw."

Het bevolkingsonderzoek ondervindt wel eens tegenstand. Beïnvloedt dat de opkomst?

"Zeker en vast. Als je twijfelt, of bang bent voor de resultaten, luister je gemakkelijker naar de tegenstanders van screening. Maar waarom die tegenstand er is, begrijp ik nog steeds niet. De voordelen van het huidige programma zijn wetenschappelijk aangetoond. Toch is er een lobby die ze steeds weer in twijfel trekt. Ik zeg niet dat het programma perfect is, het kan best nog wat afstemming gebruiken. Zo hebben we na twintig jaar screenen geconcludeerd dat bepaalde risicogroepen anders gescreend moeten worden, en vragen we ons af of de leeftijdsgrenzen wel optimaal zijn. We beseffen ook dat er moeilijk te bereiken doelgroepen zijn. Dus lobbyt Europa Donna Belgium onder andere voor onderzoek naar vrouwen met een hoger risico, voor het optimaliseren van de leeftijdscategorie voor screening en voor moeilijk te bereiken doelgroepen. De centra voor lokaal gezondheidsoverleg (LOGO) gaven al gehoor. Zij onderzoeken hoe we moeilijke doelgroepen – mensen die niet kunnen lezen of schrijven, of onze landstalen niet spreken – kunnen benaderen."

BELGIË IS GOED BEZIG

Hoe gaat Europa Donna Belgium precies te werk?

"We kloppen aan bij ministers en beleidsmakers om de gezondheidspolitiek bij te sturen. We vaardigen bijvoorbeeld leden af naar gesprekken en onderhandelingen. De leden van Europa Donna Belgium komen uit alle lagen van de maatschappij. Dankzij die heterogeniteit hebben we steeds een expert binnen onze organisatie, om welke materie het ook gaat. We werken vaak samen met andere organisaties om ons draagvlak nog groter te maken. Voor de regering is Stichting tegen Kanker een belangrijke partner. En we hebben samen al mooie successen behaald: Europa Donna Belgium en de Stichting

hebben er zeer sterk toe bijgedragen dat we in België al enkele jaren een wet over borstklinieken hebben."

Waar werkt u aan in de nabije toekomst?

"Ten eerste wil ik dat vrouwen met borstkanker makkelijker aan wetenschappelijke studies kunnen deelnemen. Nu neemt slechts 5% van de Belgische patiëntes deel aan zulke studies. Nochtans is het de enige manier om behandelingen te verbeteren. In de toekomst willen we klinische studies internationaal organiseren.

**"DE BELANGRIJKSTE STAP DIE JE
TEGEN BORSTKANKER KAN ZETTEN,
IS DE STAP NAAR SCREENING."**

Ten tweede zou ik graag vaste tarieven zien voor plastische chirurgie bij patiënten. Die moet betaalbaar blijven. De overheid heeft de terugbetaling al een eind opgetrokken, maar sommige plastische chirurgen blijven torenhoge bedragen aanrekenen. Vooral voor chirurgen die in een ziekenhuis met een openbaar karakter werken, vind ik dat ethisch moeilijk te verantwoorden. Ten derde zouden we graag meer kinesiotherapie-sessies terugbetaald zien. Na een okselcurettage (waarbij men de lymfeklieren in de oksel wegneemt indien er tumorcellen in gevonden zijn) loop je heel veel kans op een lymfoedeem, ook wel 'dikke arm' genoemd. Kine kan dat verhelpen, maar als patiënte moet je er na een aantal sessies zelf voor opdraaien. België is behoorlijk goed bezig, hoor. Een gratis screeningsprogramma, het eerste land met een wet over borstklinieken, terugbetaling van een aantal behandelingen... Toch kunnen we met enkele aanpassingen nog meer voordeel voor vrouwen behalen. En voor die aanpassingen zet Europa Donna Belgium zich dag na dag in."

Meer info over borstkanker en preventie op www.kanker.be > Preventie.
Meer info over Europa Donna Belgium op www.europadonna.be